

Verzamelaars van oude ansichten (5)

Harry van der Voort

De echte verzamelaar van oude ansichten combineert speurzin, vasthoudendheid en oog voor detail met een onverzadigbare liefde voor zijn of haar ‘onderwerp’. Een select gezelschap verzamelaars is op die manier sinds jaar en dag op zoek naar alles wat met Hilversum te maken heeft. Collecties van meer dan vijfduizend exemplaren zijn daarbij geen uitzondering. Het Hilversums Historisch Tijdschrift vraagt verzamelaars naar hun ‘top vijftien’ van de mooiste, meest bijzondere of zeldzame ansichten in hun bezit. Vijfde in de reeks is Harry van der Voort.

EDDIE DE PAEPE

Harry van der Voort (1960) is geboren en getogen in Hilversum. Omstreeks 1980 is hij begonnen met het opschrijven van de verhalen die zijn grootmoeder over vroeger vertelde. De belangstelling voor de geschiedenis van zijn familie breidde zich uit naar die voor de historie van zijn woonplaats. *Ik heb inmiddels zo'n 750 boeken over Hilversum en boeken over het Gooi waarin een behoorlijk deel over Hilversum gaat.* Midden jaren negentig begon Van der Voort historische artikelen te schrijven. En daar is zijn belangstelling voor oude ansichten uit voortgekomen. *Ik ben ansichten gaan verzamelen vanaf het moment dat ik ze ging gebruiken bij artikelen.* Zijn collectie bestaat momenteel uit een kleine drieduizend exemplaren. *Allemaal echte ansichten, met op de voorzijde een afbeelding, en op de achterzijde bedrukt met*

Van dit complex aan de Huygensstraat – arbeiderswoningen met badhuis – is sinds kort niets meer over. Architect Dudok heeft het ontworpen, inclusief het plein, de muurtjes en zo voorts. Het ontwerp dateert uit de beginperiode van Dudok, vandaar die dorpse, nostalgische uitstraling.

een adrespatroon. Thema: Hilversum. Op een kleine uitzondering na. Van der Voort heeft namelijk ook een handvol ansichten van de Huizerweg in Bussum. Maar die straat hoorde dan ook vóór 1902 bij de gemeente Hilversum.

Speciaal aandachtsgebied bij het verzamelen vormt voor hem de buurt waar hij woont, de wijde omgeving van de Jan van Beijerenstraat. Het eigenlijke Klein Rome, vertelt Van der Voort. *Dat was veel groter dan het huidige. Ik richt me vooral op het gebied dat omsloten wordt door de spoorlijn, Prins Bernhardstraat, Groest, Emmastraat en Sophialaan.*

Naarstig op zoek is hij met name naar ansichten van verdwenen gebouwen langs het Achterom, zoals dat van de R.K. Werkliedenvereniging, en de lagere school Aloysius. *Ik weet dat ze bestaan en heb ook wel reproducties, maar het gaat mij om de originele kaarten.*

Van der Voort heeft verder een flinke verzameling kaarten van de Oude Haven en de Gooise Vaart. Circa vijftig van de ruim honderd die er ooit uitgegeven zijn. Een andere plek waar hij extra belangstelling voor heeft is de Hoorneboeg en omgeving. In beide gevallen is zijn verzameldrang ontstaan uit een publicatie. Vandaar dat Van der Voort momenteel, in verband met toekomstige publicaties, zoekt naar ansichten van oude bioscopen en van begraafplaatsen.

Dat er verzamelaars zijn die vier of vijf keer zoveel ansichten van Hilversum hebben, maakt hem niet onrustig. *Die verzamelen er geen boeken naast, reageert hij. Daarbij gaat het er mij niet om alles te kopen wat los en vast zit. Ik ben al tevreden als ik van alle straten één kaart heb: het hoeft voor mij niet compleet te zijn. Wat ik heb gekocht wil ik eerst bestuderen. Ik ben geen doorsnee verzamelaar: ik verzamel doelbewust en spaarzaam.*

En de door hem voor dit artikel geselecteerde ansichten? *Ik heb bewust gekozen voor hele bijzondere kaarten met ongewone onderwerpen. De ene helft heeft te maken met mijn buurt. De andere helft kijkt af wat de doorsnee verzamelaar zoekt, jonger dan 1960 bij voorbeeld, of een interieur.*

De Johannes Geradtsweg met het standbeeld Het Gezin, in 1965 gemaakt door kunstenaar Pieter d'Hondt. Hilversum heeft indertijd een grote collectie standbeelden aangekocht voor in de openbare ruimte. De kunstcollectie van Hilversum staat dus eigenlijk op straat. Veel van die standbeelden staan ook op ansichten. Mijn favoriete standbeeld is overigens De Robot op de hoek van de Kerkelandslaan en de Erasmuslaan.

De beroemde Hilversumse zwemster Nel of Nellie van Vliet, met linksonder haar handtekening. Zij behaalde een gouden medaille op de 200 meter schoolslag tijdens de Olympische Spelen van Londen in 1948. Nel van Vliet was pas op late leeftijd gaan zwemmen, ik geloof toen ze 14 of 15 was. Maar ze bleek een natuurtalent te zijn. Haar trainer was Jan Stender. Haar vader was banketbakker. Ze woonden aan de Huijzerstraat 4, bij de markt.

Deze kaart is uitgegeven ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het Marine Opleidings Kamp (MOK). Tegenwoordig is dat de Korporaal van Oudheusden Kazerne. De kaart is echt als Ansicht gemaakt, op stevig papier. Waarschijnlijk bedoeld voor matrozen om naar huis te sturen. Er zijn diverse Ansichtkaarten van deze gebeurtenis. Links staat de commandant van het MOK, rechts burgemeester Boot.

De Koorstraat richting Kerkstraat. De meeste mensen zullen het wel herkennen. In de bocht zat de winkel voor huishoudelijke apparaten van Jac. Berg. Op het balkon van het huis rechts zat 's zomers een aapje aan een ketting. Dat herinner ik mij nog goed. De Koorstraat is er nog, en komt uit in de passage van de Gooische Brink.

De botsautootjes op Anna's Hoeve. De eigenaar van de speeltuin was E. Kreekel. Die man had als hobby het bedenken en uitvoeren van attracties. Anna's Hoeve was een vroeg voorbeeld van een pretpark. Met onder meer botsautootjes, een achtbaan en een reuzenrad. Kreekel verhuurde ook bootjes in de grote vijver aan de overkant van de weg.

Deze foto is genomen tijdens de bouw van het tolhuis aan de Vuurscheweg, op 18 december 1911. Waarschijnlijk ter gelegenheid van het bereiken van het hoogste punt. De afzender heeft met een kruisje aangegeven waar hij staat.

Links:

Deze foto is genomen op de hoek van de Schoolstraat en de Visstraat. Rechts is het marktterrein. De huizen op de achtergrond zijn afgebroken om plaats te maken voor een complex seniorenwoningen. Die mensen staan te luisteren naar een 'rooie', H. v.d. Glas. Het is verkiezingstijd. Grappig dat deze foto als ansichtkaart is uitgegeven. Misschien een vorm van propaganda?

Een besneeuwde Groest met links de Langestraat. Rechts zie je het hek van het St. Anna-gesticht. In het blok woningen aan de linkerkant – op Groest nr. 124 – woonde Joannes Reddingius, boekhandelaar, uitgever en organisator van concerten van zijn zuster, de zangeres Aaltje Noorderwier-Reddingius.

Onder: Achterom, hoek Emmastraat. Waar nu een vreemde verhoging in het trottoir is, stond vroeger de in 1901 geplante Prins Hendrik Boom. Dit was kennelijk geen geliefde Ansicht; een makelaar heeft hem met behulp van een stempel als reclamekaart gebruikt.

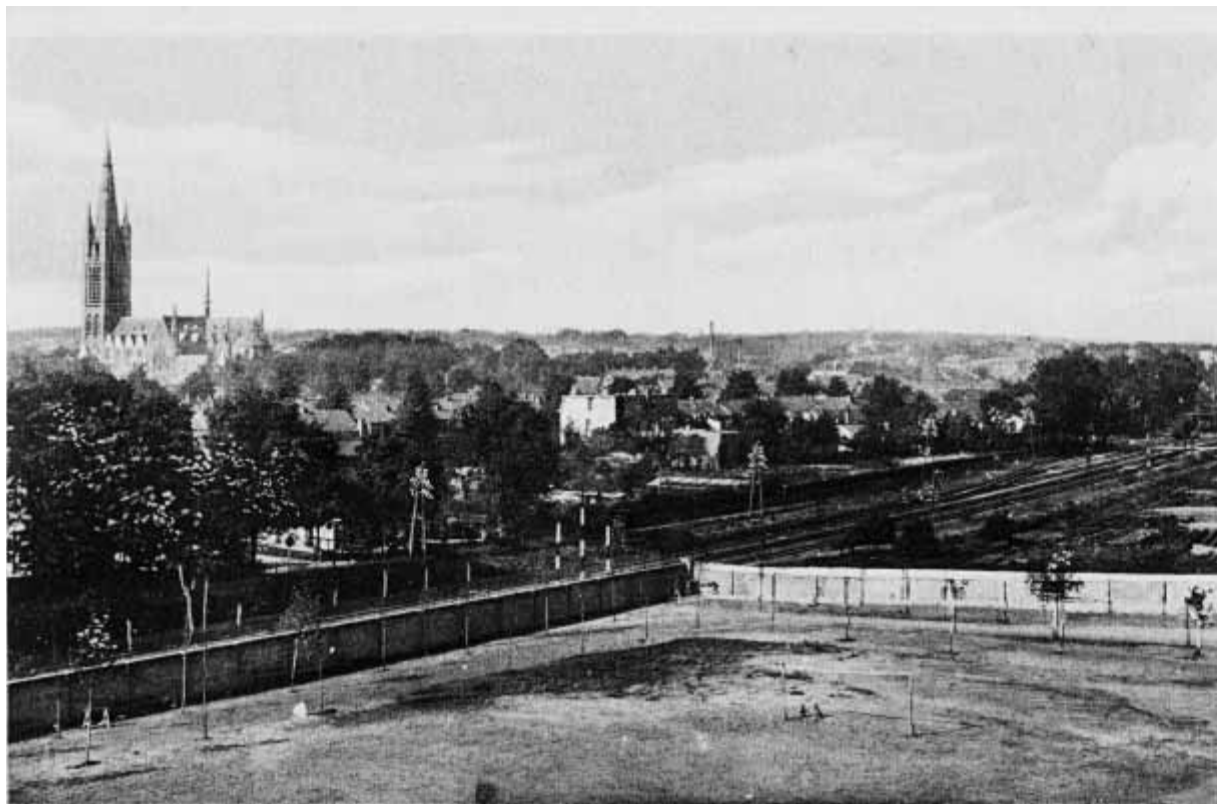

Dit is een hele moderne kaart: het Hilvertshof in 1976. De begane grond bij de roltrappen. Rechts achterin is een schoenzaak. Die was van een vader van een klasgenoot. Achterin die winkel hebben we met een man of acht schoolopdrachten zitten maken. Daarom heb ik deze kaart uitgekozen, omdat er een persoonlijke herinnering aan zit.

De markt op de Groest. Aan deze Ansichtkaart zit geen bijzonder verhaal vast. Ik vind het gewoon een hartstikke leuk gezicht al die rommelende mensen bij die karren en kratten.

Panorama vanaf de Kweekschool.

Dit is een panoramafoto. Die zijn er niet zoveel van Hilversum. Ik ken er maar een stuk of vijf, zes. Daarvan heb ik er één als origineel, en twee als reproductie. Deze kaart is dubbelgevouwen geweest. Dat was ook de bedoeling. Ongevouwen kom je ze bijna nooit tegen. De foto is genomen vanaf de Ludgerus-kweekschool aan de Oude Amersfoortseweg. Aan de tuin te zien is de foto kort na de bouw genomen, in 1908 of 1909. Het Wandelpad is nog onbebouwd, en de spoorwegovergang St. Vitusstraat/Liebergenweg is er nog. Een leuk zoekplaatje voor de lezers.

Links:

Dit huis stond op de hoek van de Diamantstraat en het Wandelpad en is omstreeks 1938 afgebroken. Het maakte deel uit van een woningcomplex van architect C. Trappenberg aan het Wandelpad. Op de plek waar dit huis stond (Diamantstraat 67) kwam later een drogisterij. Bijzonder is, dat hetzelfde huis in spiegelbeeld nog steeds tegenover het gesloopte huis staat, op nummer 82.

Het interieur van de St. Vitus. Dit is een vrij vroege foto. Je ziet de situatie van vóór het Tweede Vaticaanse Concilie. Daarna is het interieur ingrijpend gewijzigd, onder meer wat het altaar en de preekstoel betreft. De priester stond voortaan niet meer met zijn rug naar de gelovigen toe. Onder: vrouwenzaal 2 van de Rooms Katholieke Ziekenverpleging, RKZ. Dit beeld is verdwenen: met zijn allen open en bloot op een zaal. Ziekenhuizen is ook een thema wat je kan verzamelen.

